

המתקן הגרעיני שאבד בהימלאיה

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד – סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש – כרך ראשון על חומש בראשית

60 ש"ח

בלבד

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

המתקן הגרעיני שאבד בהימלאיה: הטעות של ה-CIA שמאיימת על חצי מיליארד בני אדם

משלחת טיפוס סודית של ארגון הביון הותירה בשנות ה-60 מתקן גרעיני פעיל על פסגת הר נידחת בהימלאיה. הפלוטוניום נעלם בקרחת ומעולם לא נמצא, למרות חיפושים והכחשות רשמיות. כעת, עם המסמכים שנחשפו והפשרת הקרחונים, בהודו חוששים שהטעות הישנה בדרך להפוך לאסון סביבתי בקנה מידה היסטורי

איך הצליח ה-CIA, ארגון הביון האמריקאי הנודע, לאבד מתקן גרעיני בהרי ההימלאיה? על השאלה הזו מנסה לענות ה"ניו יורק טיימס" בכתבה שמתפרסמת היום (א'). האמת, אילו היה לסיפור הזה סוף טוב, הוא כבר מזמן היה מתוסרט לסרט הוליוודי עתיר כוכבים ופעלולים. אבל כרגע מטען הפלוטוניום שהלך לאיבוד מאיים על חייהם של חצי מיליארד אנשים לאורך נהר הגנגס, הממשל האמריקאי ממלא פיו מים, וקשה לנחש אם הסרט הזה יסתיים באקט הרואי או באפוקליפסה.

מרוץ הביון מול סין

לפי תיאוריית הכאוס, האסונות הכי גדולים מתחילים במשק כנפי פרפר בצד השני של העולם. במקרה הזה הפרפר היה "המשלחת המדעית של הסיקים" שיצאה ב-1964 מארה"ב להרי

ההימליה בהובלתו של צלם הנשיונל ג'יאוגרפיק ומטפס ההרים הנודע בארי בישופ, מי ששנה קודם לכן הגיע לפסגת האוורסט. המשימה של המשלחת הייתה "ללמוד פיזיקה אטמוספרית ושינויים פיזיולוגיים בגבהים גבוהים". אבל זה היה רק סיפור הכיסוי.

מדובר היה בצוות של מטפסי הרים אמריקאים והודים, שנבחרו בקפידה על ידי ה-CIA בשל כישורי טיפוס ההרים שלהם והנכונות שלהם לשמור על שתיקה. התוכנית האמיתית נועדה להתמודד עם האיום הגרעיני הסיני, אחרי שסין ערכה כמה ניסויים גרעיניים. היעד היה הר ננדה דווי, אחת הפסגות הגבוהות (7,800 מטרים) והנידחות של ההימלאיה, שמשקיף מאות קילומטרים לתוך שטח סין.

המשימה הייתה להציב בפסגה אנטנה ארוכת טווח שתירט תשדורות סיניות ותגלה שיגורי טילים גרעיניים לכיוון ארה"ב. הכוונה הייתה שהמתקן יפעל בסודיות במשך שנים ולכן במקום סוללות ציידו אותו ב-SNAP-19C, מקור כוח גרעיני קטן מבוסס פלוטוניום, מהסוג ששימש למשימות חלל כמו וויאג'ר 1, הגשושית הבין-כוכבית ששוגרה לפני יותר מ-45 שנים.

אז מה השתבש

בדיוק לפי תיאוריית הכאוס הכל עובד היטב עד שמשהו משתבש. הטיפוס היה ארוך וקשה, האנשים היו תשושים וקפואים מקור. יותר מכך, ממש לפני שהם עמדו להציב את הציוד במקומו מזג האוויר החמיר בבת אחת.

רוחות עזות, קור בלתי נסבל וסופת שלגים שעומדת לסחוף את פסגת ההר בסערה. בחפ"ק של הצבא ההודי על כתף ההר, מפקד המשימה קפטן מ.ס. קוהלי, החוויר: "תחזרו מייד!" הוא הורה להם בקשר, "תקשרו את הציוד שם, אל תחזירו אותו!".

משק כנפי הפרפר הפך עכשיו לסערת ברקים ורעמים. הציוד האלקטרוני נקשר למדף הקרח ונותר מאחור. בתוכו היו מכלי פלוטוניום בכמות של כשליש מהפצצה שהוטלה על נגסאקי. מדובר במתקנים פעילים שפולטים חום, אשר ממס את השלג סביב ומתחפר עמוק יותר ויותר. באביב שלאחר מכן חזרה למקום משלחת של ה-CIA ולא מצאה דבר זולת שאריות חבלים. הפלוטוניום נעלם ומאז לא נראה בשנית. 61 שנים אחרי האירוע, והתעלומה נותרה בעינה.

אבל הפרשה מסתבכת אף יותר. מילא שהאמריקאים איבדו דלק גרעיני ומתקני ריגול מסווגים שעלולים ליפול בידי הסינים או בידי גורמי טרור, הבעיה היא שהדלק הגרעיני עלול לזהם את הסביבה ולגרור לאסון נורא.

השלגים באזור הר ננדה דווי נמסים ומזינים בכמויות מים אדירות את אגן ההיקוות של נהר הגנגס, עורק החיים המקודש לדת ההינדית, שאורכו יותר מ-2,500 ק"מ. מה יקרה אם הפלוטוניום הרעיל ייסחף אל תוך הגנגס?

בארה"ב מעדיפים להכחיש

הפרשה נחשפה עוד בשנות ה-70 ועוררה זעם רב ודאגה בהודו. הממשל האמריקאי עדיין מסרב להכיר בכך שהפרשה הזו בכלל התחוללה, כאשר הטענה היא שגורמים בכירים בממשל, כולל הנשיא ג'ימי קרטר, ניסו לטשטש את הראיות.

כעת תחקירני הניו יורק טיימס הגיעו לתיקים שהתגלו במוסך של בישופ במונטנה ובארכיונים אמריקאיים והודים, וגם ראינו אנשים שהיו מעורבים בפרשה. ג'ים מקארתי, חבר הצוות האחרון שנותר בחיים כיום, אמר: "הייתה לי הרגשה שאנחנו הולכים לאבד את זה. אמרתי לקוהלי: 'אתה עושה טעות ענקית, זה הולך להיות רע מאוד'".

קוהלי עצמו אמר בריאיון לפני כמה שנים: "ה-CIA שמר אותנו מחוץ לתמונה, התוכנית שלהם הייתה טיפשית, מעשיהם היו טיפשיים, מי שייעץ להם היה טיפש ואנחנו נלכדנו בזה".

כך או כך, בארה"ב מעדיפים לשכוח את השנים ההן, בהם איבדו מתקנים גרעיניים דומים גם במעמקי האוקיאנוס, אבל בהודו הפרשה הישנה היא מסרבת לגווע. ראש הממשלה נרנדרה מודי עצמו נדרש לטפל בנושא וחבר מפלגתו נשיקאנט דובי טען שהמתקן אחראי לסדרה של אסונות טבע - מפולות, שיטפונות וקריסות בתים. "המתקן הזה מסוכן מאוד", אמר, "מי שהמתקן שייך לו צריך לאסוף אותו".